

3 แนวป้องกันร่วมทำหน้าที่ เพื่อบริษัทจดทะเบียนเข้มแข็ง

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567 ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” นสพ.กรุงเทพธุรกิจ)

โดย นายเอนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษก
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ตามที่เคยสัญญาไว้ว่าจะรับว่า จะหาโอกาสมาคุยเรื่อง “3 Lines of Defense” หรือ “3 แนวป้องกัน” ของบริษัทจดทะเบียน ที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินการของบริษัทจดทะเบียนเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ

ใครเป็นใครใน “3 Lines of Defense”

แนวป้องกันที่ 1 : คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบที่ถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการดำเนินกิจการของบริษัทจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี

แนวป้องกันที่ 2 : การควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียน (Internal control) ซึ่งก็คือทุกคนในบริษัทที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบให้ระบบการควบคุมภายในเป็นไปตามแนวทางที่บริษัทกำหนดไว้ และผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่รายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง

แนวป้องกันที่ 3 : External Audit ที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีมาตรฐานการปฏิบัติงานโดยรับผิดชอบในการให้ความเห็นในรายงานทางการเงินอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่บริษัทจดทะเบียนได้ดำเนินการเปิดเผยมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ยกระดับการทำหน้าที่ของ “3 Lines of Defense”

อย่างที่กล่าวไปข้างต้นจะรับว่า “3 Lines of Defense” มีบทบาทสำคัญในการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นผ่านการควบคุมการดำเนินกิจการของบริษัทจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กฎเกณฑ์กำหนดและตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี พร้อมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้อบกพร่องหรือสัญญาณที่อาจนำไปสู่การทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในบริษัทจดทะเบียน โดยรวม ก.ล.ต. จึงมีแผนในการยกระดับและส่งเสริมการทำหน้าที่ของทั้ง 3 แนวป้องกันนี้มาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกรรมการบริษัท กรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ ผู้บริหารและเลขานุการบริษัท ให้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ในเรื่องสำคัญ เช่น ความรู้ด้านบัญชีและ Internal control หลักจริยธรรม การให้เบาะแส (whistle blower) การทำหน้าที่ของ Investor Relation (IR) เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรในแต่ละกลุ่มสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปกป้องผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวมได้อย่างแท้จริง

ในแผนยุทธศาสตร์ ก.ล.ต. ปี 2567 – 2569 ได้กำหนดให้การยกระดับและส่งเสริมการทำหน้าที่ของ “3 Lines of Defense” เป็นหนึ่งในแผนงานที่สำคัญภายใต้โครงการผู้ออกหลักทรัพย์เข้มแข็งที่มุ่งเน้นการออกแนวปฏิบัติที่ดีให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียน ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการออกแนวปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการ

บริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อป้องกันและป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน ในมิติต่าง ๆ เช่น

- (1) คณะกรรมการบริษัทที่ดีต้องมีกรรมการอิสระที่เป็นอิสระจากฝ่ายจัดการในจำนวนที่เพียงพอ และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่เหมาะสม ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย และจัดสรรเวลาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (2) คณะกรรมการบริษัทที่มีบทบาทหน้าที่ป้องกันและป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน โดยเฉพาะความรับผิดชอบในการจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ และเหมาะสม การติดตามและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมสำคัญของบริษัทจดทะเบียน การสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (3) การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการชดเชย ผู้บริหารสูงสุดทางด้านบัญชีและการเงิน เลขานุการและหน่วยงานนักกลุ่ลงทุนสัมพันธ์ รวมถึงหน่วยงานภายนอก เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น

นอกจากการออกแนวปฏิบัติข้างต้น ที่ผ่านมาสํานักงานยังได้มีการจัดงานหลักสูตรอบรม สัมมนา เช่น **“บทบาท หน้าที่ของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียน”** และได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย (TLCA) จัดสัมมนาหัวข้อ **“ความสำคัญของกรรมการตรวจสอบกับความเชื่อมั่นต่อตลาดทุนไทย”** เพื่อเน้นย้ำบทบาทและหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบ ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งต่อความเชื่อมั่นของตลาดทุนไทย เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการติดตามและดูแลให้บริษัทจดทะเบียนสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสโดยยึดประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ

สำหรับผู้สนใจสามารถเข้าดูข้อมูล บทความ คู่มือและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับชมคลิปงานสัมมนา ย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์หัวข้อ **“บริษัทจดทะเบียนเข้มแข็ง”** www.sec.or.th/StrengthenCG ซึ่ง ก.ล.ต. พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมข้อมูลและคลังความรู้ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้สะดวกและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งกลุ่มที่เป็น Gatekeeper เช่น ผู้สอบบัญชี และที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่ง ก.ล.ต. มีแผนที่จะยกระดับกำกับดูแลอย่างเข้มข้นมากขึ้น (ในโอกาสหน้าเราจะมาคุยเรื่องนี้กันนะครับ) เพราะ ก.ล.ต. เชื่อว่า หากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองจะทำให้บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ส่งผลให้ตลาดทุนไทยเป็นแหล่งระดมทุนที่ได้รับความเชื่อถือจากผู้ลงทุนและส่งเสริมให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืน
